The Gazette of Gwalior.

जिल्द ८६ नम्बर ३०

گزٹ گوالیار
गज़ट गवालियार

हस्बुल हुक्म दरबार जारी हुआ	حسب الحکم دربار شائع ہوا
शरह क़ीमत गज़ट गवा० हफ़्तेवार	شرح قیمت گزٹ گوالیار (ہفتہ وار)

शरह क़ीमत सिक्के चांदोरी रुपये आने.			آنہ	روپیہ	شرح قیمت سکہ چاندوری
सालाना पेशगी	८)	०	٠	۸	سالانہ پیشگی
साल तमाम हुए पीछे	१०)	०	٠	۱۰	سالتمام ہوئے پیچھے
शशमाही पेशगी	५)	०	٠	۵	ششماہی پیشگی
माहवारी	१)	०	٠	۱	ماہواری
फ़ी पर्चे	०	४	۴	٠	فی پرچہ

महसूलडांक १॥=) कलदार अलावे क़ीमत मुशरेह बाला सालाना ज़िम्मे ख़रीदारान बेरूजात पेशगी देना पड़ेगा.	محصول ڈاک عہ کلدار علاوہ قیمت شرح بالا سالانہ مشتریان بیرونجات کو پیشگی دینا پڑیگا۔
रविवार २८ जौलाई सन १९०७ ई० सं० १९६४ लश्कर गवालियार	روز یکشنبہ ۲۸ جولائی سنہ ۱۹۰۷ء مقام لشکر گوالیار 1925

फ़हरिस्त	فہرست
भाग पहिला — अहकाम सरिश्ते माल मरहटी महकमे हुज़ूर दरबार	حصہ اول ۔ احکام سرشتہ مالگزاری محکمہ حضور دربار
भाग दूसरा — मिलिटेरी आरडर्स.	حصہ دوم ۔ ملیٹری آرڈرس
भाग तीसरा — रिपोर्ट मोसम -	حصہ سوم ۔ رپورٹ موسم ۔
भाग चौथा मोतबिर ख़बरें	حصہ چہارم ۔ معتبر خبریں ۔

حصہ اول

भाग पहिला

अहकाम

ज़ैल में अहकामात जो कि हस्ब दरख्वास्त सूबा साहब ज़िले नौरघार दरबाब मकुर्री व तबदीली सरिश्ते माल मरहटी महकमे हुज़ूर दरबार से इजरा हुए दर्ज कियेजाते हैं :—

हुक्म नम्बर ३४

(१७ जौलाई सं॰ १८६७ ई॰)

काशीनाथ जनार्दन कमासदार डोम्हरी ज़िले नौरघार की तबदीली परगने गोर्मी को की जावे और माधवराव गोविन्द कमासदार गोर्मी की कारर वाई ना दुरुस्त लिहाज़ा बरख्वास्त किया जावे

केशवराव आपाजी इनचार्ज कमासदार ऐनों मुस्तकिल कमासदार डोन्दरी मुक़र्रर हो और छोटे लाल नाइब कमासदार डोन्दरी की कारवाई नादुरुस्त लिहाज़ा बरख्वास्त किया जावे.

हुक्म नम्बर ३५

(ता॰ ऐज़न)

दामोदर रामचन्द्र कमासदार परगने गोहद ज़िले नौरघार की कारर वाई नादुरस्त लिहाज़ा बरख्वास्त किया जाकर बजाय उसके अमृतराव गोविन्दे मुलाज़िम इमारत कारखाने अयेन्द्र भुवन इनचार्ज कमासदार मुकर्रर हो—

माधवराव एसिस्टेन्ट ज़िले नौरघार ब जहत तबदीली ज़िले दीगर हाज़िर दरबार हो व ता तक़र्रुरी एसिस्टेन्ट दीगर सूबा साहब ज़िले के ज़िम्मे ख़ुद बन्दोबस्त कारर वाई मुतअल्लिके ऐसिस्टेन्टी ... हैं।—

हुक्म नंबर ३६

(२० जौलाई)

जो कि कचहरी तहसील परगने कोलवाल ज़ि॰ गिर्द गवा॰ तहरीर हुआ करती थी और मोहोर तहसील मौज़े में परगना नूराबाद सिक्का था लिहाज़ा हस्बुल हुक्म

احکام

ذیل مین احکامات جوکہ حسب درخواست صوبہ صاحب ضلع نورگہار درباب تقرری وتبدیلی سررشتہ مال مرہٹی محکمہ حضور دربار سے اجرا ہوے درج کئے جاتے ہین

حکم نمبر ۳۴

مورخہ ۱۷ ر جولائی ۱۸۶۷ء

کاشی ناتہہ جنار دن کماسدار ڈونڈریے ضلع نورگہار کے تبدیلی پرگنہ گورمی کو کیجاوے اور مادہو راو گوبند کماسدار گورمی کے کارروایے نادرست لہذا برخاست کیا جاوے۔

کیشو راو آپاجے انچارج کماسدار اینون مستقل کماسدار ڈونڈریے مقرر ہو اور چہوٹے لعل نایب کماسدار ڈونڈریے کی کارروایے نادرست لہذا برخاست کیا جاوے۔

حکم نمبر ۳۵

مورخہ ایضاً

دامودر رامچندر کماسدار پرگنہ گوہد ضلع نورگہار کے کارروایے نادرست. لہذا برخاست کیا جاکر بجاے اوسکے امرت راو گوبندے ملازم عمارت کارخانہ جے اندر بہون انچارج کماسدار مقرر رہو۔

مادہو راو اسسٹنٹ ضلع نورگہار بجہت تبدیلی ضلع دیگر حاضر دربار ہو وتا تقرری اسسٹنٹ دیگر صوبہ صاحب ضلع بذمہ خود بندوبست کارروایے متعلقہ اسسٹنٹی ہین۔

حکم نمبر ۳۶

مورخہ ۲۰ جولائی

جوکہ کچہری تحصیل پرگنہ کوتوال ضلع گرد گوالیار تحریر ہوا کرتی اور مہر تحصیل موضع مین پرگنہ نورآباد ثبت تہا لہذا

The Gazette of Gwalior.

गज़ट गवालियार

گزٹ گوالیار

रविवार २८ जौलाई संन १८७८ ई॰

روز یکشنبہ ۲۸ جولائی ۱۸۷۸ء

حسب الحکم دربار شائع ہوا

हस्बुल हुक्म दरबार जारी हुआ.

भाग दूसरा

मिलिटेरी आरडर्स.

जो कि ता: २५ माह हाल संन १८७८ ई॰ कीतारवल मतबे हुए बुहव जिन्सही दर्जे ज़ैल किये जाते हैं :-

वाके १२ माह हाल संन ई॰ १८७८ - नायब दीवान साहब मिलिटेरी सिविल मनोहर वासुदेव व कुआरटरमास्टर साहब सीताराम नाटनकर इनचार्ज कमसरियट वास्ते तहक़ीक़ात ज़िले गिर्द गवालियार को गए थे बुहजाइन हुए और अपने २ काम का चार्ज लेवेंगे.

वाके १४ माह मज़कूर - गोविन्दराव साहब पाटनकर को १३ रोज़ की रुख़सत छुट्टी दी गई लिहाज़ा फ़र्स्ट बटालियन इन्फ़ेन्ट्री का चार्ज कैपटिन साहब सन्ताजीराव घुरपडे रैटविंग ऑफ़ीसर रजमट मज़कूर लेवेंगे -

वाके १५ माह जौलाई सन रवां - थर्ड कम्पनी आरटिलेरी फ़र्द नंबर २४ ता: ९ माह जौलाई संन रवां कैपटिन साहब रामराव गोरकर कमान्डिंग आरटिलेरी मज़कूर ब सबब करने बन्दोबस्त

حصہ دوم

ملیٹری آرڈرس

جوکہ تاریخ ۲۵ ماہ حال ۱۸۷۸ء کو داخل مطبع ہوے وہ بجنسہ درج کیجاتے ہیں -

واقعہ ۱۲ ماہ جولائی ۱۸۷۸ء نائب دیوان صاحب ملیٹری سیول منوہر واسدیو و کوارٹر ماسٹر صاحب سیتارام پاٹنکر انچارج کمسریٹ واسطے تحقیقات ضلع گرد گوالیار کو گئے تہے وہ جاین ہوے اور اپنے اپنے کام کا چارج لیوینگے

واقعہ ۱۴ ماہ مذکور گوبندراو صاحب پاٹنکر کو تیرہ روز کی رخصت چہوٹی دیگئی لہذا فسٹ بٹالین انفنٹری کا چارج کپتان صاحب سنتاجی راو گہوڑپڑے ریٹ وینگ افسر رجمنٹ مذکور لیوینگے -

واقعہ ۱۵ ماہ جولائی سنہ روان تہرڈ کمپنی آرٹلری فرد نمبر ۲۴ تاریخ ۹ ماہ جولائی سنہ روان کپتان صاحب رامراو گورکر

आबादी वगैरे मौज़े ठानों मुतल्लिके टांक सिम

रिया के जाने के वास्ते लीव १५ योम मय हमरा

हियान मंज़ूर हुई -

वाके १९ माह जौलाई सन् रवां - मेजर धनजी

भाई साहब कमेसरी ऑफ़ आरडीनेन्स तरफ़

आगरे रवान्ना हुए ता वापसी उनके मेगज़ीन

का चार्ज लेफ्टीनेन्ट विश्वास राव साहब सेंधिये

लेवेंगे - फ़क़त

शफ़ाख़ानेजात

वाक़े अमलदारी सरकार श्रीमन्त महा

राजा साहब सेंधिये आलीजाह बहादुर दाम

इक़बालहू:-

शफ़ाख़ाने लश्कर गवा०

(बाबत माह मई ई०)

मरीज़ान गैर मौजूदे शफ़ाख़ाने

बक़ाया माह गुज़िश्ते १५५ आमद माह हाल ३४९

जुम्ले ५०४ सेहतपाई ३४६ ने इलाज मौक़ूफ़

किया ६ ने आप से बैठ रहे ४ मर गए बक़ाया १३६

मरीज़ान मौजूदे शफ़ाख़ाने

बक़ाया माह गुज़िश्ते ३ आमद माह हाल ३

जुम्ले ६ सेहत पाई २ ने मर गया १ बाक़ी ३

शफ़ाख़ाने जावद

नीमच -

(बाबत माह मई)

मरीज़ान गैर मौजूदे शफ़ाख़ाने

बक़ाया माह गुज़िश्ते १६ आमद माह हाल ४१०

जुम्ले ४२६ - सेहतपाई ३९० ने इलाज मौक़ूफ़

किया ९ ने मर गए ४ बाक़ी २३

मरीज़ान मौजूदे शफ़ाख़ाने

बक़ाया माह गुज़िश्ते ५ आमद माह हाल ६

जुम्ले ११ सेहत पाई ५ ने बाक़ी ६

लश्कर गवा० मतबे आलीजाह में छापा गया.

کمانڈنگ ارٹلریے مذکور بسبب کرنے بندوبست

آبادی وغیرہ موضع تہالی متعلقہ ٹانکہ سمریا

کے جانے کیواسطے لیو پندرہ یوم معہ

ہمراہیان منظور ہوئے -

واقعہ ۱۹ ماہ جولائی سنہ رواں میجر

دہنجی بہائی صاحب کمیسری اف آرڈنینس

طرف آگرہ روانہ ہوئے تا واپسی اونکے

میگزین کا چارج لفٹینٹ وشواس راو

صاحب سیندہیہ لیونگے فقط

شفاخانہ جات

واقعہ عملداری سرکار سرپرست مہاراجہ

صاحب سیندہیہ عالیجاہ بہادر دام اقبالہ

شفاخانہ لشکر گوالیار

بابت ماہ مئی

مریضان غیر موجودہ شفاخانہ

بقایا ماہ گذشتہ ۱۵۵ آمد ماہحال ۳۴۹

جملہ ۵۰۴ صحت پائے ۳۴۶ نے علاج موقوف

کیا ۶ نے از خود بیٹھہ رہے ۴ مرگئے ۲

بقایا ۱۳۶ -

مریضان موجودہ شفاخانہ

بقایا ماہ گذشتہ ۳ آمد ماہحال ۳ جملہ ۶

صحت پائے ۲ نے مرگیا ایک باقی ۳ -

شفاخانہ جاود نیمچ

بابت ماہ مئی

مریضان غیر موجودہ شفاخانہ

بقایا ماہ گذشتہ ۱۶ آمد ماہ حال ۴۱۰ جملہ ۴۲۶

صحت پائے ۳۹۰ نے علاج موقوف کیا ۹ نے مرگئے ۴

باقی ۲۳ -

لشکر گوالیار مطبع عالیجاہ مین چہاپا گیا -

भाग चौथा

حصہ چہارم

मोतबिर ख़बरें अंगरेज़ी व हिन्दोस्तानी अख़बारों से

अजमेर शरीफ़

यहां १६ तारीख़ माह हाल को क़रीब ८ बजे रात के एक अज़ीमुश्शान शहाब साक़िब मग़रब की तरफ़ से शहर के ऊपर होता हुआ पूरब की तरफ़ गया हज़ारों आदमी उस की रौशनी और तेज़ रवी को देखकर हैरान थे और लुत्फ़ यह कि शहर के ऊपर निहायत ही नज़दीक आ गया था रौशनी ऐसी थी कि गोया हज़ारों चांद रौशन हो गए हों बल्कि सूर्य निकल आने का गुमान हो गया था और रफ़्तार तेज़ चील के उड़ने या बाज़ के झपटने के बराबर थी यह शहाब साक़िब एक गाड़ी के बड़े पहिये के बराबर मालूम होता था जब शहर से पूरब को झुका तो हज़ारों शोले उसमें से निकल निकलकर ज़मीन पर गिरने लगे ६ या ७ मिनट के बाद ग़ायब हो गया और बाद ग़ुरूब आधे घंटे तक आसमान पर एक रौशनी सुर्ख़ी माइल नज़र आती रही इस वाक़े से यहां के बाशिंदों को बड़ी फ़िकर हो रही है कुछ हो मगर हमने तो अपनी उमर में इतना बड़ा शहाब साक़िब कहीं नहीं देखा।

चूहों की कसरत।

मुक़ाम करमर नाग के बंदरगाह में १ जहाज़ शक्कर का लदा हुआ मुल्क जावे से आकर लंगर अंदाज़ हुआ था उसपर लाखों चूहों ने ऐसा हमला किया कि उनकी कसरत से मल्लाह वग़ैरे आजिज़ हो गए और उनको निकाल न सके नाचार मल्लाहों ने चर्मी दस्ताने हाथों में लेकर दोनों हाथों से चूहों को पकड़कर समुंदर में फेंकना शुरू किया और बदिक़्क़त तमाम उनसे पीछा छुड़ाया—

जयपूर

अख़बार राजपूताना जयपूर मतबूए १९ माह हाल सन रवां से इन्तख़ाब ख़बर ज़ेल दर्ज की जाती है:—

मानकचंद नामी एक कायथ चांदपोल मुहल्ले में

معتبر خبرین از اخبارات انگریزی وہندوستانی

اجمیر شریف

یہان ۱۶ تاریخ ماہ حال کو قریب ۸ بجے رات کے ایک عظیم الشان شہاب ثاقب مغرب کی طرف سے شہر کے اوپر ہوتا ہوا مشرق کیجانب گیا ہزارون آدمی اسکی روشنی اور تیز روی کو دیکھکر حیران ہے اور لطف یہ کہ شہر کے اوپر نہایت ہی نزدیک آگیا تہا روشنی ایسی تہے کہ گویا ہزارون ماہتاب روشن ہو گئے ہون بلکہ آفتاب نکل آنے کا گمان ہو گیا تہا اور رفتار تیز چیل کے اوڑنے یا باز کے جہپٹنے کے برابر تہی یہ شہاب ثاقب ایک بڑے پہیہ گاڑی کے برابر معلوم ہوتا تہا جب شہر سے مشرق کو جہکا تو ہزارون شعلہ اسمین سے نکل نکل کر زمین پر گرنے لگے چہہ یا سات منٹ کے بعد غایب ہو گیا اور بعد غروب آدہی گہنٹہ تک آسمان پر ایک روشنی سرخی مایل نظر آتی رہی اس واقعہ سے یہان کے باشندون کو بڑی تشویش ہو رہی ہے کچھ ہی ہو مگر ہم نے تو اپنی عمر مین اتنا بڑا شہاب ثاقب نہین دیکہا—

چوہون کی کثرت

مقام کرمرناگ کے بندرگاہ مین ایک جہاز شکر سے لدا ہوا ملک جاوہ سے آکر لنگر انداز ہوا تہا اوسپر لاکہون چوہون نے ایسا حملہ کیا کہ انکی کثرت سے ملاح وغیرہ عاجز ہو گئے اور اونکو نکال نہ سکے ناچار ملاحون نے چرمی دستانی ہاتہون مین لیکر دونون ہاتہون سے چوہونکو پکڑ کر سمندر مین پہینکنا شروع کیا اور بدقت تمام اونسے پیچہا چہڑایا—

جیپور

اخبار راجپوتانہ جیپور مطبوعہ ۱۹ ماہ جولائی سنہ حال سے انتخاب خبر مفصلہ ذیل درج کیجاتے ہے—

مانک چند نامی ایک کایتھ چاندپول محلہ مین رہنے

وہ متوفی جہرہ کے مرض مین مبتلا ہوئے اونکی عورت
بے مرض شوہر دیکھہ بیمار ہوگئے جب وقت نزع
شوہر پہونچا تو وہ مایوس ہوکر کلمات حسرت انگیز
و نالہ ہائے دردخیز لب پر لانے لگے کہ کیا مجھے
چھوڑہی جاؤگے۔ نہین نہین مجھے ساتھہ ہی لیچلو۔
مین تمہارے بعد کسکے پاس رہونگی۔ تمہارے
پیچھے میرا دردمند وغمگسار ہمنشین ومحرم اسرار
کون ہوگا۔

آخر یہی ہوا کہ جب شوہر نے جان بحق تسلیم کے
اور اوسکے روبرو سے اوسے علحدہ کیا۔ تو
زن وفادار صداقت شعار نے پوچھا کہ کیا
وہ مرگئے لوگون نے کہا کہ ہان تجھے چھوڑگئے
مین بھی ساتھہ ہی چلتی ہون یہہ کہکر ایک کروٹ
مین دوسرے عالم مین جا سووہ ہوئیے دونون
کے نعش ہمراہ گئے۔ اور دونون سوختہ دلان
آتش محبت ایک ہی آگ مین جلکر طور بقا کو
پہونچے۔

اودیپور

سننے مین آیا ہے کہ بروقت واپس آنے مہارانا صاحب
میواڑ کے مقام احمدآباد سے اودیپور کو کچھہ نقدیے
بدمعاشان نے لوٹ لیے و اسیقدر اور
ہر ایک مسافر تو قریب سات سو روپیہ کے لوٹ لیا۔

بھوپال

ہمکو ایک خانگی تحریر سے معلوم ہوا کہ جناب کرنیل وبلوبی
اوسبرن صاحب بہادر نے ولایت سے تشریف
واپس لاکر پولیٹکل ایجنسی بھوپال کا چارج لیا۔

خلاصہ تاربرقی

جناب ملکہ معظمہ نے لارڈ بیکنس فیلڈ کو نیٹ آف
گارٹر کے تمغہ سے مشرف کیا۔

ایشیاٹک ترکی مین انگلستان گورنران
و جج و پولیس و موقوفی اجارہ ٹیکس کے
انتظام کرنیوالے ہے۔

वह मोतीझिरे के मर्ज़ में मुब्तला हुए उनकी औरत भी मर्ज़े शोहर देख बीमार हो गई जब वक़्त रेहलत शोहर पोहचा तो वुह मायूस होकर कलमात हसरत अंगेज़ व नालेहाय दर्द खेज़ लब पर लाने लगी कि क्या मुझे छोड़ ही जाओगे? नहीं २ मुझे साथ ही ले चलो मैं तुम्हारे बाद किसके पास रहूंगी! तुम्हारे पीछे मेरा दर्दमन्द व ग़मगुसार हमनशीन व महरम इसरार कौन होगा—

आख़िर यही हुआ कि जब शोहर ने जान ब हक़ तसलीम की और उसके रोबरू से उसे अलहदा किया तो ज़न वफ़ादार सिदाक़त शआर ने पूछा कि क्या वुह मर गए लोगों ने कहा कि हां क्या मुझे छोड़ गए मैं भी साथ ही चलती हूं यह कहकर एक करवट में दूसरे आलिम में जा आसूदा हुई दोनों की लाशें हमराह गईं और दोनों सोख़्ते दिलान आतश मुहब्बत एक ही आग में जलकर नूर बक़ा को पोहेंचे—

उदयपूर

सुनने में आया है कि वक़्त वापिस आने महाराना साहब मेवाड़ के बमुकाम एहमदाबाद से उदयपूर को कुछ नकदी बदमाशों ने लूट ली व दूसरी क़दर उस सड़क पर एक मुसाफ़िर को क़रीब ७००) रु० के लूट लिया!!

भूपाल

हमको एक ख़ानगी तहरीर से मालूम हुआ कि जनाब करनैल विलोबी ओसबर्न साहब बहादुर ने विलायत से तशरीफ़ वापस लाकर पोलिटिकेल एजेंटी भूपाल का चार्ज लिया—

ख़ुलासा तार बरक़ी

जनाब मलका मोअज़्ज़मा ने लार्ड बेकिन्स फ़ील्ड को नैट ऑफ़ गारटर के तमग़े से मुशर्रफ़ किया

एशियाटिक टरकी में इंग्लिस्तान गवरनरान व जज व पुलिस व मौक़ूफ़ी इजारे टेक्स की इन्तज़ाम करने वाली है—

मुक़ाम گوالیار مطبع عالیجاہ مین چھاپا گیا
लश्कर ग्वालियर मतबे आली जाह में छापा गया.